Archetype

Καταγραφή και ανάδειξη κτηρίων του 19ου και 20ού αιώνα στον Πειραιά

Archetype team - 04/06/2024

Τα πρώτα αποτελέσματα

Η **MONUMENTA**, Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία για την Προστασία της Φυσικής και Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς Ελλάδας και Κύπρου, οργάνωσε εσπερίδα με θέμα «**Καταγράφοντας τα κτήρια του Πειραιά**» την **Τετάρτη 22 Μαΐου 2024, ώρα 18.00,** στο ιστορικό κτήριο της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά.

"*Ο Πειραιάς είναι ένα αδαμαντωρυχείο*", με αυτά τα λόγια περιέγραψε ένας από τους μαθητές του Πρότυπου

Γυμνασίου της Ιωνιδείου Σχολής τα κτήρια του Πειραιά και ενθουσίασε το πολυάριθμο κοινό που παρακολούθησε την εσπερίδα. Η εκδήλωση ξεκίνησε με το καλωσόρισμα και την ιστορία του κτηρίου της Ιωνιδείου Σχολής από τη διευθύντρια του Γυμνασίου, κ. Ευαγγελία Γεώργα.

Στη συνέχεια, η συντονίστρια της MONUMENTA κ. Ειρήνη Γρατσία παρουσίασε το πρόγραμμα, τη διαδικασία και τη μεθοδολογία της καταγραφής, καθώς και τις πολλές πτυχές που αυτά έχουν, όπως της επιτόπιας καταγραφής, της συλλογής προφορικών μαρτυριών και αρχειακού υλικού, της συνεργασίας με το ευρύ κοινό, της διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προκειμένου η δράση αυτή να γίνει κομμάτι της καθημερινής ζωής. Ειδική μνεία έκανε στους εθελοντές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Η φιλόλογος κ. Νότα Κουλουριώτου παρουσίασε την εκπαιδευτική δραστηριότητα της καταγραφής των κτηρίων που πραγματοποίησαν οι μαθητές μαζί με τη MONUMENTA. Πολύ συγκινητική ήταν η συμμετοχή μίας μαθήτριας και δύο μαθητών στην εκδήλωση, οι οποίοι εξέφρασαν τα συναισθήματα που τους γέννησε η επιτόπια καταγραφή.

Τέλος η αρχιτέκτων κ. Σταματίνα Μαλικούτη, επιστημονική υπεύθυνη του προγράμματος, μίλησε για την αρχιτεκτονική του Πειραιά μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα κυρίως ιδιωτικών κτηρίων, που -ως προς τη μορφολογία τους- κατατάσσονται στον Νεοκλασικισμό, στον Εκλεκτικισμό και στο Μοντέρνο Κίνημα, ενώ έθιξε και το θέμα των αθρόων κατεδαφίσεων. Ακολούθησε συζήτηση με το κοινό, η οποία επικεντρώθηκε στην εγκατάλειψη και τις κατεδαφίσεις των κτηρίων. Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης δεν ήταν λίγοι αυτοί που συμπλήρωσαν με πληροφορίες το ειδικό έντυπο για τα κτήρια του Πειραιά.

Από τα τέλη του 2022 μέχρι τώρα, έχει ολοκληρωθεί η προεργασία εντοπισμού ιστορικών κελυφών στο 2ο Δημοτικό Διαμέρισμα -περί τα 1030 κτήρια-, ενώ από αυτά έχουν συστηματικά καταγραφεί 350. Επιπρόσθετα, έχει συλλεχθεί ενδιαφέρον αρχειακό υλικό και πολυάριθμες προφορικές μαρτυρίες μέσω συνεντεύξεων με κατοίκους. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία εντοπισμού κτηρίων στα υπόλοιπα 4 δημοτικά διαμερίσματα του Πειραιά.

Το πρόγραμμα «Καταγραφή και Ανάδειξη των κτηρίων του 19ου και 20ού αιώνα στον Πειραιά» αποτελεί συνέχεια των προγραμμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Καλαμάτα, τη Σκιάθο και στοχεύει στην καταγραφή των κτηρίων που κτίστηκαν στον Πειραιά κατά την περίοδο 1834-1940 και διατηρούνται. Η δράση περιλαμβάνει επιτόπιες αυτοψίες, συλλογή προφορικών μαρτυριών μέσω συνεντεύξεων με κατοίκους της πόλης και αρχειακού υλικού που ψηφιοποιείται και επιστρέφεται στους κατόχους του. Το σύνολο των στοιχείων καταχωρείται στην -ελεύθερα προσβάσιμη- ενιαία βάση δεδομένων (www.monumenta.org). Το πρόγραμμα εκπονείται με την επιστημονική επιμέλεια και την εθελοντική συμβολή της αρχιτέκτονος Σταματίνας Μαλικούτη, ενώ η καταγραφή πραγματοποιείται με συνεργάτες της MONUMENTA και εθελοντές. Η καταγραφή και οι υπόλοιπες δραστηριότητες είναι ανοιχτές στο ευρύ κοινό.